

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра інформаційних технологій та кібербезпеки ННІ №1**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

«   » _____ .2021__

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА**

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти: доктор філософії
Галузі знань: «Право»
Спеціальність: «Право»(081)
Освітня програма: ВК.01
Форми здобуття вищої освіти: денна та заочна
Мова навчання: українська мова
Навчальний рік розроблення: 2021
Форма підсумкового контролю: іспит

Київ – 2021 рік

Розробники:

Валерій ХАХАНОВСЬКИЙ, професор кафедри, доктор юридичних наук, професор;

Олександр КОРНЕЙКО, завідувач кафедри, кандидат технічних наук, професор;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій та кібербезпеки

Протокол від «___» _____ 2021 року № ___

Завідувач кафедри інформаційних технологій

та кібербезпеки _____

(підпис)

Олександр КОРНЕЙКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від _____ 202 року № ___

Голова науково-методичної ради _____

(підпис)

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради

від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Олександр КОРНЕЙКО

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради

від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Олександр КОРНЕЙКО

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

від __. __. 202_ № __

протокол науково-методичної ради

від __. __. 202_ № __

Завідувач кафедри

Олександр КОРНЕЙКО

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правове регулювання суспільних інформаційних відносин.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» є формування комплексу знань про систему інформаційного права, його сутність, поняття, методи, зміст та актуальні проблеми та особливості розвитку інформаційного права в умовах євроінтеграції і розбудови інформаційного суспільства в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» є:

формування у здобувачів вищої освіти системних та глибоких знань про сутність, задачі та методи науки інформаційного права.

Конкретні завдання навчальної дисципліни:

- сформуувати знання щодо методологічних засад інформаційного права;
- підвищення рівня інформаційної культури;
- формування наукового світогляду молодих вчених в умовах розбудови інформаційного суспільства;
- розвиток вмінь використання інформаційного законодавства та іншого нормативно-правового забезпечення у науково-дослідницькій та практичній діяльності.

Пререквізити: перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін, теорія держави і права, логіка, конституційне право, кримінальне право та процес, цивільне право, інформаційне право, організація та методологія наукових досліджень, криміналістика, інформаційні технології в професійній діяльності, «Інформаційні технології в науково-педагогічній діяльності».

Постреквізити: педагогіка вищої школи, організація та методологія наукової діяльності, актуальні проблеми авторського права.

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми

За результатами опанування навчальної дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» слухачі набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності.

Інтегральна компетентність:

здатність генерувати нові ідеї та пропозиції, розв'язувати комплексні проблеми, приймати організаційно-управлінські рішення у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної юридичної діяльності, застосовувати методологічний інструментарій наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну для переосмислення наявних і формування нових цілісних правових

знань і практичне значення для вдосконалення національної правової системи в умовах європейського та євроатлантичного курсу України.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідеї, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій.

ЗК 2. Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів.

ЗК 6. Здатність знаходити, перевіряти та систематизувати інформацію, використовувати різні види джерел останньої, переконливо формулювати в усній і письмовій формах аргументи відповідно до контексту певного дискурсу.

ЗК 8. Здатність застосовувати логіко-математичне та просторове мислення для пояснення і вирішення суспільних проблем шляхом використання логічних правил і законів, статистичних даних, графіків, моделей, діаграм, проведення експериментів.

ЗК 9. Здатність використовувати сучасні цифрові технології для розвитку творчості, соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми, задоволення приватних і публічних інтересів через взаємодію з програмним забезпеченням, електронними пристроями та штучним інтелектом.

ЗК 11. Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати різноманітності та культурні особливості різних суспільств і народів, бути відкритим до культурного самовираження, поважати його, а також дотримуватися етичних норм і бути відповідальним стосовно творчої та інтелектуальної власності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність до комплексного аналізу та розв'язання актуальних філософсько-методологічних і філософсько-правових проблем та їх осмислення в контексті різних типів праворозуміння й розвитку сучасної юридичної науки та практики, а також правоохоронної діяльності.

СК 2. Здатність обробляти, аналізувати та контекстуалізувати значні обсяги наукової інформації з різних джерел, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою, презентувати і доводити результати наукового пошуку з проблем права іноземною мовою, спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контекстах.

СК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі й науково-дослідній діяльності, а також ефективно реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями

розвитку вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні.

СК 4. Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності.

СК 5. Здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації.

СК 6. Здатність кваліфіковано аналізувати особливості реалізації норм приватного права в різних сферах суспільної дійсності, оцінювати вітчизняне цивільне та пов'язані з ним інші галузі законодавства на предмет відповідності принципам і нормам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність осмислити та зрозуміти глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на модернізацію національної правової системи України за допомогою сучасної методології юридичної науки.

СК 9. Здатність виявляти актуальні проблеми сучасного публічного управління та адміністрування, зокрема у правоохоронній сфері, ґрунтуючись на системних наукових знаннях про адміністративно-правові явища та процеси, їх місце і роль у механізмі адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.

СК 10. Здатність інтегрувати інформацію щодо сучасного стану та особливостей формування та використання публічних фінансів, тенденцій розвитку їх правового забезпечення, специфіки імплементації міжнародних стандартів у сфері фінансової діяльності держави.

СК 11. Здатність розв'язувати важливі проблеми сучасного кримінального права, базуючись на комплексних наукових знаннях загальної та особливої частин кримінального права, кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, визначати переконливість аргументів у процесі оцінки кримінально-правових явищ і процесів.

СК 15. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій.

СК 18. Здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці.

СК 19. Здатність аналізувати нагальні проблеми сучасного публічного права, оцінювати вітчизняне конституційне та пов'язані з ним інші галузі законодавства на предмет відповідності міжнародним і європейським стандартам.

СК 20. Здатність і готовність до аналізу освітньої політики, вирішення педагогічних проблем у професійній діяльності та підвищення рівня педагогічної культури.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розуміти та використовувати філософсько-методологічні підвалини сучасної науки, зокрема юридичної, інтегративне праворозуміння і філософсько-правову методологію під час реалізації права, наукового пошуку та організації самостійної науково-дослідної роботи.

ПРН 2. Кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, а також мати досвід практичного використання іноземної мови в науково-педагогічній діяльності.

ПРН 3. Ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі й науково-дослідній діяльності, а також реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями формування вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні.

ПРН 5. Уміти спілкуватися державною мовою у професійній і науковій діяльності з огляду на види, жанри та засоби української наукової мови (в усній і писемній формах), а також монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення, застосовувати знання української наукової мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, а також володіти культурою мови та мовним етикетом.

ПРН 6. Здійснювати ефективне забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави як на національному рівні, так і у міжнародно-правових відносинах, розуміти особливості функціонування механізму приватноправового регулювання та обґрунтовувати пропозиції щодо його вдосконалення.

ПРН 7. Характеризувати сутність, стан і можливі вектори розвитку глобальних світових правових процесів, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на вдосконалення національної правової системи України за допомогою гносеологічного потенціалу сучасної методології юридичної науки.

ПРН 9. Планувати та здійснювати науково-теоретичні та прикладні дослідження з публічного управління та адміністрування і суміжних адміністративно-правових напрямів з використанням сучасної методології, а також визначати перспективні напрями розвитку механізму адміністративно-правового регулювання.

ПРН 15. Розкривати загальні та специфічні закономірності існування правових явищ та їх відображення в об'єктивній дійсності на підставі інноваційних підходів і технологій з метою використання у професійній, науковій і науково-педагогічній діяльності.

ПРН 17. Виявляти системний науковий світогляд і потенціал до креативного мислення, мати здатність встановлювати загальні закономірності й тенденції розвитку історико-правових явищ і процесів, демонструвати самостійне мислення, достатнє для наукових досліджень у галузі теорії та історії держави і права, здійснювати викладання історико-правових і теоретико-правових дисципліни на високому науковому й методичному рівнях.

ПРН 18. Здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витoki, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику.

ПРН 19. Критично оцінювати сучасний стан правового регулювання публічно-правових відносин, висловлювати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення конституційного та пов'язаних з ним інших галузей законодавства України, використовувати отримані навички в науково-педагогічній і професійній правозастосовній діяльності.

ПРН 20. Розуміти психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів й шляхи вдосконалення рівня власної кваліфікації.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	рік підготовки			
	2	2	2	2
	Семестр			
	3	3	3	3
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	10	10	-	-
	Семінарські			
	10	10	6	6
	Практичні			
	10	10	-	-
	Самостійна робота			
	60	60	60	60
Вид контролю				
	іспит	іспит	іспит	іспит

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

3.1. Для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за денною формою навчання.

№ з/п	Назва тем	Нормативний обсяг годин	Всього годин з викладачем	З них:			
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
1	Інформаційне право: сутність, поняття та зміст. Об'єкти інформаційного права	8	4	2	2	-	4
2	Формування державної інформаційної політики в Україні	8	4	-	2	2	4
3	Інформаційні ресурси	12	4	2	2	-	8
4	Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України	12	4	2	-	2	8
5	Інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини	12	4	2	2	-	8
6	Суб'єкти інформаційних правовідносин	18	2	2	-	-	16
7	Правові проблеми глобальної мережі Інтернет	12	4	-	-	4	8
8	Проблеми правового регулювання інформаційних відносин в сфері міжнародного права. Розвиток інформаційного права в умовах євроінтеграції	8	4	-	2	2	4
Усього годин		90	30	10	10	10	60
Підсумковий контроль – іспит							

3.2. Для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за заочною формою навчання.

№ з/п	Назва тем	Нормативний обсяг годин	Всього годин з викладачем	З них:			
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
1	Інформаційне право: сутність, поняття та зміст. Об'єкти інформаційного права	22	2		2		20
2	Формування державної інформаційної політики в Україні	22	2		2		20
3	Інформаційні ресурси	22	2		2		20
Усього годин		66	6	-	6	-	60
Підсумковий контроль – іспит							

4.1. Плани навчальних занять за видами

інституційна (очна) форма здобуття вищої освіти, дб

Тема 1. Інформаційне право: сутність, поняття та зміст. Об'єкти інформаційного права

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Передумови виникнення та формування інформаційного права. Завдання та структура навчальної дисципліни.
2. Предмет, методи та функції інформаційного права.
3. Система інформаційного права.
4. Інформація як об'єкт інформаційного права. Інформаційне суспільство та єдиний інформаційний простір.

Тема 2. Формування державної інформаційної політики в Україні

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Концепція державної інформаційної політики.
2. Сучасний стан інформаційної сфери.
3. Проблеми, на розв'язання яких спрямована державна інформаційна політика.
4. Основні напрями та шляхи реалізації державної інформаційної політики.

Навчальні питання до практичного заняття (2 год.):

1. Розроблення державних стандартів освіти у сфері діяльності ЗМІ.
2. Запровадження у навчальних закладах систем електронного документообігу із використанням електронного цифрового підпису.
3. Сприяння розробленню інформаційних технологій і їх впровадженню в навчальний процес.
4. Створення баз даних щодо напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців.
5. Підвищення рівня підготовки фахівців з питань інформаційних технологій у навчальних закладах усіх рівнів акредитації.
6. Забезпечення доступу всіх учасників навчального і наукового процесів вищих навчальних закладів до світових інформаційних наукових джерел.

Тема 3. Інформаційні ресурси

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Поняття інформаційного ресурсу. Класифікація інформаційних ресурсів.
2. Інформаційні продукти і інформаційні послуги.
3. Національні інформаційні ресурси. Склад національних інформаційних ресурсів.

4. Правовий режим інформаційних ресурсів. Склад правового режиму інформаційних ресурсів. Доступ до інформаційних ресурсів та їх обробка.

5. Правове регулювання відносин щодо окремих видів інформаційних ресурсів.

Тема 4. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України

Навчальні питання до практичного заняття (2 год.):

1. Становлення інформаційного законодавства України.
2. Структура інформаційного законодавства України.
3. Джерела інформаційного права.
4. Базові закони у сфері інформації та інформатизації. Закони, що врегульовують певні види інформаційних відносин (видове законодавство).

Тема 5. Інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Інформаційно-правові норми.
2. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.
3. Інформаційна діяльність, основні види та напрями.

Тема 7. Правові проблеми глобальної мережі Інтернет

Навчальні питання до практичних занять (4 год.):

1. Пошук та вивчення відомостей про особливості інформаційних правовідносин в мережі Інтернет.
2. Порядок створення і розповсюдження документів, формування інформаційних ресурсів і надання інформаційних продуктів та інформаційних послуг в мережі Інтернет.
3. Правове забезпечення інформаційної безпеки мережі Інтернет.
4. Основні напрямки правового регулювання інформаційних відносин в Інтернет.

Тема 8. Проблеми правового регулювання інформаційних відносин в сфері міжнародного права. Розвиток інформаційного права в умовах євроінтеграції

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
2. Принципи міжнародного інформаційного права.
3. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
4. Досвід європейських країн в сфері реалізації інформаційної політики.

4.2. Плани проведення семінарських занять

Інституційна (заочна) форма здобуття вищої освіти, за кошти фізичних осіб

Тема 1. Інформаційне право: сутність, поняття та зміст. Об'єкти інформаційного права

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Передумови виникнення та формування інформаційного права. Завдання та структура навчальної дисципліни.
2. Предмет, методи та функції інформаційного права.
3. Система інформаційного права.
4. Інформація як об'єкт інформаційного права. Інформаційне суспільство та єдиний інформаційний простір.

Тема 2. Формування державної інформаційної політики в Україні

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Концепція державної інформаційної політики.
2. Сучасний стан інформаційної сфери.
3. Проблеми, на розв'язання яких спрямована державна інформаційна політика.
4. Основні напрями та шляхи реалізації державної інформаційної політики.

Тема 3. Інформаційні ресурси

Навчальні питання до семінарського заняття (2 год.):

1. Поняття інформаційного ресурсу. Класифікація інформаційних ресурсів.
2. Інформаційні продукти і інформаційні послуги.
3. Національні інформаційні ресурси. Склад національних інформаційних ресурсів.
4. Правовий режим інформаційних ресурсів. Склад правового режиму інформаційних ресурсів. Доступ до інформаційних ресурсів та їх обробка.
5. Правове регулювання відносин щодо окремих видів інформаційних ресурсів.

5. Завдання для самостійної роботи

5.1. Практикум

1. Поглибити знання про об'єкти інформаційного права.
2. Розглянути поняття інформації та інформаційного простору.
3. Розширити уявлення про інформаційні ресурси.
4. Вивчити джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України, відпрацювати практичні навички з пошуку, отримання та обробки інформації з Web-сайтів.
5. Поглибити знання про інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини.
6. Розширити уявлення про суб'єкти інформаційних правовідносин.
7. Поглибити знання про правові проблеми глобальної мережі Інтернет.

8. Захист прав суб'єктів інформаційних відносин в Україні.
9. Засоби захисту інформації від несанкціонованого доступу.

5.2 Орієнтовний перелік питань для тестового контролю самостійної роботи

1. Передумови виникнення та формування інформаційного права.
2. Основні етапи процесу правового регулювання відносин, пов'язаних з інформатизацією суспільства.
3. Значення інформації для особи, суспільства, держави. Проблеми становлення та розвитку українського інформаційного суспільства.
4. Інформаційне право як наука та навчальна дисципліна. Предмет, методи та функції інформаційного права.
5. Місце інформаційного права в системі правових наук. Взаємодія інформаційного права з іншими галузями права.
6. Система інформаційного права.
7. Процеси пошуку, отримання і споживання інформації.
8. Особливості створення і розповсюдження інформації, формування інформаційних ресурсів, підготовки інформаційних продуктів, надання інформаційних послуг.
9. Поняття інформаційного простору. Єдиний інформаційний простір. Ознаки єдиного інформаційного простору.
10. Об'єкти інформаційного права.
11. Поняття інформаційної сфери. Інформаційні процеси. Основні об'єкти інформаційної сфери. Структура інформаційної сфери.
12. Інформація як основний об'єкт інформаційної сфери. Особливості правової інформації.
13. Поняття та види інформаційних систем. Об'єкти інформаційних систем. Інформаційні технології як об'єкт інформаційних правовідносин.
14. Державна інформаційна політика.
15. Державна інформаційна політика у контексті інтеграції України в Європейський Союз.
16. Інформаційна безпека держави.
17. Кібербезпека України: виклики, стан та перспективи вдосконалення.
18. Поняття web-ресурсів.
19. Становлення інформаційного законодавства України.
20. Структура інформаційного законодавства України.
21. Імперативні і диспозитивні, матеріальні і процесуальні інформаційно-правові норми.
22. Інформаційні правовідносини, що виникають в процесі пошуку, отримання і споживання інформації, інформаційних ресурсів, інформаційних продуктів, інформаційних послуг.
23. Інформаційні правовідносини, що виникають при створенні і використанні інформаційних систем та мереж, засобів і методів інформаційної безпеки.
24. Поняття інформаційної діяльності. Основні напрями і види інформаційної діяльності.

25. Права та обов'язки суб'єктів інформаційних правовідносин.
26. Правовий статус організацій та установ в інформаційній сфері. Основні інформаційні права та свободи (Загальна декларація прав людини; Європейська Конвенція про захист прав людини і основних свобод; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права; Конституція України).
27. Право на інформацію. Декларація про право доступу до інформації. Конвенція Ради Європи «Про захист особи у відношенні автоматичної обробки персональних даних», Директива Ради Європи «Про захист фізичних осіб в умовах автоматичної обробки даних і про вільний оберт цих даних».
28. Електронний цифровий підпис як інститут інформаційного права.
29. Права людини і захист персональних даних.
30. Поняття та ознаки інформації з обмеженим доступом.
31. Правове регулювання інформаційних відносин в сфері масової інформації, в бібліотечній та архівній справах.
32. Право і глобальна мережа Інтернет. Особливості інформаційних правовідносин в мережі Інтернет.
33. Реалізація права на пошук, отримання і використання інформації в мережі Інтернет.
34. Порядок створення і розповсюдження документів, формування інформаційних ресурсів і надання інформаційних продуктів та інформаційних послуг в мережі Інтернет.
35. Правове забезпечення інформаційної безпеки мережі Інтернет.
36. Основні напрямки правового регулювання інформаційних відносин в Інтернет.
37. Тенденції міжнародного інформаційного права. Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
38. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин. Міжнародна діяльність України в галузі захисту інформації.
39. Питання інформаційних технологій в Угоді про асоціацію України з ЄС. Правове регулювання, охорона та захист інформації за законодавством різних країн.

6. Індивідуальні завдання

Відповідно до навчального плану з навчальної дисципліни «Актуальні питання інформаційного права» курсових та дипломних робіт не передбачено, проте враховуючи, що метою індивідуальних завдань є поглиблення, узагальнення й закріплення знань, які здобувачі отримують під час навчання, а також застосування цих знань на практиці. Необхідно в процесі освітньої діяльності виконувати наступні типи індивідуальних завдань.

1. Поглибити знання про об'єкти інформаційного права.
2. Розглянути поняття інформації та інформаційного простору.
3. Розширити уявлення про інформаційні ресурси.
4. Вивчити джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України, відпрацювати практичні навички з пошуку, отримання та обробки інформації з Web-сайтів.
5. Поглибити знання про інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини.

6. Розширити уявлення про суб'єкти інформаційних правовідносин.
7. Поглибити знання про правові проблеми глобальної мережі Інтернет.

7. Методи навчання

Під час освітнього процесу використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, інноваційні, а саме частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Методи контролю - усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий та рейтинговий контроль тощо. Контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний і підсумковий контроль.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують різні методи і форми контролю: 1) метод усного контролю; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю; 4) метод програмованого контролю.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу занять. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. Поточний контроль може бути реалізований у формі виконання завдань, виступів на семінарських заняттях, проведення контрольних робіт, колоквиумів тощо. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача вищої освіти щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін. Контроль самостійної роботи здійснюється також шляхом перевірки виконаних завдань на семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- реферативне повідомлення;
- поняттєвий диктант;
- захист проектів (презентацій);
- поняттєве конструювання;
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою цієї навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)								Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
Max 60%								іспит	Max 100%
Тема 1 5	Тема 2 5	Тема 3 5	Тема 4 5	Тема 5 5	Тема 6 5	Тема 7 5	Тема 8 5	Max 40%	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Обладнання, програмне забезпечення, яке використовується під час занять: інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери планшети, інтерактивні дошки, методичне забезпечення, за допомогою якого забезпечується якість освітньої діяльності в НАВС.

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на вебпорталі НАВС «Дистанційні курси».

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Передумови виникнення та формування інформаційного права.
2. Проблеми міжнародного співробітництва в правовому регулюванні та розвитку глобального інформаційного простору.
3. Предмет, методи та функції інформаційного права.
4. Основні напрями правового регулювання інформаційних відносин в Інтернет.
5. Система інформаційного права.
6. Проблеми правового регулювання інформаційних відносин в сфері міжнародного права.
7. Інформаційне суспільство та єдиний інформаційний простір.
8. Розвиток інформаційного права в умовах євроінтеграції.
9. Формування державної інформаційної політики в Україні: основні напрями та шляхи реалізації.
10. Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
11. Поняття інформаційних ресурсів. Національні інформаційні ресурси.
12. Принципи міжнародного інформаційного права.
13. Правовий режим інформаційних ресурсів.
14. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
15. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України.
16. Право на доступ до інформації. Захист права на доступ до інформації.
17. Становлення інформаційного законодавства України.
18. Структура, джерела і методологія інформаційного права.
19. Структура інформаційного законодавства України.
20. Правові аспекти формування, розвитку охорони та захисту інформаційних ресурсів єдиного інформаційного простору України.
21. Електронний цифровий підпис як інститут інформаційного права.
22. Удосконалення правової основи інформаційного простору й інформаційних ресурсів України.
23. Базові закони у сфері інформації та інформатизації. Закони, що врегульовують певні види інформаційних відносин (видове законодавство).
24. Законодавче забезпечення формування та розвитку єдиного інформаційного простору України.
25. Інформаційно-правові норми.
26. Правові основи організації та координації дій органів державної влади в єдиному інформаційному просторі України.
27. Інститут інтелектуальної власності в інформаційному праві.
28. Місце інформаційного права в системі правових наук.
29. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.

30. Галузі права, з якими взаємодіє інформаційне право.
31. Інформаційна діяльність, основні види та напрями.
32. Провідні функції інформаційного права.
33. Особливості правового регулювання відносин в Інтернет.
34. Основні види інформації за змістом, окреслені законодавцем.
35. Особливості інформаційних правовідносин в мережі Інтернет.
36. Правовий режим інформаційних ресурсів.
37. Порядок створення і розповсюдження документів, формування інформаційних ресурсів, надання інформаційних продуктів та інформаційних послуг в мережі Інтернет.
38. Класифікація інформаційних ресурсів.
39. Правове забезпечення інформаційної безпеки мережі Інтернет.
40. Основні елементи інформаційних правовідносин

11. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Конституція України // Урядовий кур'єр, № 129–130 від 13.07.96 р. – К., 1996.
2. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. Ст. 651.
3. Про національну програму інформатизації: Закон України від 04 лютого 1998 р.
4. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» від 05.07.1994 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994, № 31. – Ст. 286.
5. Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 р. // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 12. – Ст. 155.
6. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.1994 р. // Відомості Верховної Ради України.
7. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.93 р.
8. Конвенція про кіберзлочинність // Офіційний вісник України. – 2007. – № 65. – С. 107. – Ст. 2535.
9. Загальна декларація прав людини, затверджена Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р.
10. Європейська Конвенція про захист прав людини і основних свобод від 3 вересня 1953 р.
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 23 березня 1976р.
12. Закон України “Про обов’язковий примірник документів” від 09.04.99р.
13. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” від 21.12.1993 р.
14. Закон України “Про електронно-цифровий підпис” від 01.01.2004 р.

15. Указ Президента України “Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні”.

16. Кримінальний кодекс України.

17. Інформаційне право : підручн. / В. Г. Хахановський, А. В. Чукаєва; за заг. ред. С. С. Чернявського – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 216 с.

18. Інформаційна безпека людини як споживача телекомунікаційних послуг : Монографія / І. В. Арістова, Д. В. Сулацький ; НДІ інформатики і права НАПрН України. – К.: Право України; Х.: Право, 2013. – 184 с.

19. Інформаційне право: Підручник / Б. А. Кормич. – Х.: Бурун і К, 2011. – 334 с.

20. ІТ право / [авт. кол.: О.П. Джочка, В.М. Мартин, Ю.Я. Самагальська та ін.]; за заг. ред. О.С. Яворської. – Львів: Левада, 2017. – 470 с.

21. Копылов В.А. Информационное право: Учеб. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Юристъ, 2002.

22. Калюжний Р. А., Хахановський В. Г., Цимбалюк В. С. Структура науки і навчальної дисципліни “Інформаційне право” // “Правова інформатика”, № 1, 2003. – К.: НДЦПІ АПН України, 2003. – с. 22-25.

23. Швець М.Я., Калюжний Р.А., Саницький В.А., Клімашевська Ю.А., Хахановський В.Г. та ін. Правова інформатика: системна інформатизація законотворчої, правозастосовної, правоохоронної, судочинної та правоосвітньої діяльності в Україні. Монографія. – Ужгород: ІВА, 2003.

Додаткові

1. Кузнецов С. В. Как найти нужную информацию, используя Интернет Журнал «Консультант», № 9, 11, 2005. (изд-во «Бератор-Пресс»).

2. Фурашев В. М. Електронне інформаційне суспільство України : погляд у сьогодення і майбутнє : [монографія] / В. М. Фурашев, Д. В. Ланде, О. М. Григор'єв, О. В. Фурашев – К. : Інжиніринг, 2005. – 164 с. 36. Куроуз Дж., Росс К. Компьютерные сети, 4-е изд. – СПб.: Питер, 2004.

3. Хорошко В. А., Чекатков А.А. Методы и средства защиты информации. – Юниор. – 2003. – 504 с.

4. Основи Web-програмування [Текст] : практикум / [Кудінов В. А., Пакриш О. Є., Хахановський В. Г.] – К.: Нац. академія внутр. справ, 2013. – 37 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.naiu.kiev.ua/> – НАВС України
 2. <http://www.rada.gov.ua/> – сервер Верховної Ради України
 3. <http://www.mon.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки.
 4. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

5. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені В.І. Вернадського

6. <http://www.gntb.n-t.org/> – Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)

7. <http://korolenko.kharkov.com/> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

Підписи авторів РПНД
навчальної дисципліни
«Актуальні питання інформаційного права»